

Óndskapurin

- Seinastu sýningarnar á Gamla Meiarinum

Eini 600 fólk hava higartil sæð leikin »Óndskapurin«, sum Hans Tórgarð hevur spælt á Gamla Meiarinum í okt. mánað. Leikurin byggir á skaldsøgu hjá Jan Guillou av sama navni, og snýr seg um hendingar úr lívi rithøvundans.

Leikurin hevur verið væl móttikin. Áskoðararnir halda hann verða eina sera beinrakna og skakandi mynd av harðsskapi, og leikarin Hans Tórgarð megnar á ein stillisligan og inniligan hátt, at lýsa teir ræðuleikar, ið rithøvundurin sum barn og ungur drongur, hevur verið úti fyri. Ein ummælari ið hevði sæð leikin segði m.a.: »Tað er ringt at siga nakað stutt um leikin, hann er skelkandi og so nógv er at hugsa um, einki svar er bara spurningar, og ein fær kensluna av, at timin er komin til sjálvrannsakan. Um ein so hevur bukað nakran ella ikki.«

Men hví spæla ein tílkan leik sum henda? spyr »Gríma« í leikskránni. Áttu vit ikki heldur at goymt alt tað ræðuliga, sum býr innan í okkum, og ongantíð

lova tí fram í dagsins ljós? Tað hevði jú verið nógv lættari..

Men so leingi sum óndskapurin stingur sín ljóta skort fram onkustaðni í heiminum, tað verið seg í Eystur Timor, millum nýnazistar í Berlin, ella handan stongdar dyr her í Føroyum, so er neyðugt at vísa á hann!

Og nú er so høvi hjá teimum, sum enn ikki hava sæð leikin, at síggja hann. Seinastu almennu sýningarnar verða á Gamla Meiarinum: Hóskvöldið 21. okt. kl. 20.

Fríggjakvöldið 22. okt. kl. 20.

Leygarkvöldið 23. okt. kl. 20.

Sunnudagin 24. okt. kl. 16.

Síðani verður farið á bygd við leikinum, til framhaldsdeildir og miðnámskúlar. Átlanin er at hava eina almenna sýning í Vági 26. okt., nærri verður lýst hvar, og sunnukvöldið 31. okt. kl. 20 verður ein almenn sýning í Atlantis Bio í Klaksvík. Leikurin verður møguliga tikin upp aftur komandi vár.

Viðareiðis skúli

Í desember 1986 var nýggjur skúli tikin í nýtslu á Viðareiði. Fyrsti skúlastjóri, (ella: skúlaleiðari) var Selmar Jacobsen av Morkr-

anesi. Núverandi skúlastjóri er Anita Kølum Petersen av Viðareiði. Viðareiðis skúli er ímillum teir best fungerandi her á landi, verður sagt

millum manna. Til sjálvan vígsludagin yrkti Andrias Justesen Viðareiði hendan sang, sum eg fari at loyva mær at endurprenta. - Át

Andrias hevur miklar gávur, endurspeglar í sanginum.

Lag: Har bylgjan leikar
Har hav og fjøll hitt slætta eiðið randa,
har summarnáttin fevnir teg so blíð,
har jørð og himmal brátt í einum standa,
eitt fólk sær bústað fann í farnu tíð.

Her liva var í grýtislendi kørgum
í bardaga við ódnarmátt og svongd.
Í opnum báti, haga, urð og bjørgum
varð gingin lívsins harða skúlagongd.

Var stundum neyð, so hoyrdest valla knarran;
í lívsins leiki kendi hvør sín lut.
Alt verk varð gjørt í áliti á Harran,
frá foldum fór hvør sá í trúgv á Guð.

Og bygdin broyttist, aðrar tíðir komu,
her visir tektu onnur mið og mál,
á vísdómsleið sær hægri virði nomu,
við lítum neista birtu lærdómsbál.

Av breyði eina ei vit kunnu liva,
tí savnast vit nú innan skúlagátt,
her lærast skal at rokna, lesa, skriva,
við kunneika at menna andans mátt.

Tøkk fái allar konar, iðnar hendur,
ið hesa borg frá grundum hava bygt.
Sum mentardepil snøggur skúlin stendur
- ein borgin fyri trivnaði og trygd.

Í hesi fagnarstund vár hugur ferðast
í takkarlæti til ta farnu fjøld.
Ta menning, sum nú víðari skal berast,
við teimum flyta vit úr öld í öld.

Bygdarmaður

Samráðingar um fiskiskapin eftir norðurhavssild í 2000

Samráðingar um fiskiskapin eftir norðurhavssild í 1999 eru í Tórshavn 19.-20. okt. 1999. Samráðingarnar fara fram millum strandalondini Føroyar, Noreg, Island, Russland og ES.

Millum somu lond varð í 1996 semja gjord um, at heildarveiðan skuldi í mesta lagi vera 1,2 mill. tons. Partur Føroya av hesum var tá 66.000 tons. Veiðan hjá føroyskum skipum í 1996 var 50.700 tons. Av hesum vórðu 29.800 fiskar í føroyskum sjógvi, 160 í altjóða sjógvi og 19.900 í norskskum sjógvi og við Jan Mayen.

Fyri 1997 varð semjan gjord í des. 1996 millum somu strandalondini umframt, at NEAFC á eykaársfundi 12. mars í 1997 gjørdi avtalu um veiðuna í altjóða sjógvi. Samtyktirnar

ásattu, at í 1997 kundu veiða fiskað 1,5 mill. tons av norðurhavssild. Av hesum fingu Føroyar lútað 79.500. Av hesum kundu 30.000 tons fiskast í norskskum sjógvi umframt 7.000 við Jan Mayen og 15.000 í ES sjógvi. Føroyska veiðan í 1997 var tilsamans 60.138 tons.

Fyri 1998 varð avtala í Oslo 28. okt. 1997 millum strandalondini, at í 1998 kundu veiða fiskar 1,3 mill. tons av norðurhavssild. Av hesum fingu Føroyar lútað 71.000 tons, harav 26.000 tons kundu veiða veitt í norskskum sjógvi umframt 6.000 við Jan Mayen og 11.000 í ES sjógvi. Føroyska veiðan í 1998 var tilsamans 68.649 tons.

Fyri 1999 er stóðan óbroytt frá 1998 og eru allar

kvotur óbroyttar. Føroyska veiðan higartil í 1999 er um 55.800 tons, harav bert 1500 tons eru fiskar í føroyskum sjógvi. Hetta mest tí, at norðurhavssildin ikki fekst í føroyskum sjógvi í ár, meðan øll kvotan í Jan Mayen og norskskum øki er veidd.

Adrenn samráðingarnar hesaferð fyriliggja vísupdrarligar frágreiðingar um sildastovnin og tilmæli frá einum arbeidsbólki innan strandalondini. Ráðgevdin nevndin hjá ICES viðvíkjandi fiskiskapi í norðuratlantshavi, ACFM, viðgjørdi norðurhavssildina á fundi í mai í ár. Stovnurin verður mettur at vera onanfyri tað livfrøðiliga vágamarkið, men grundað á fyrispurning frá strandalondunum um, hvussu nógv

kann veiðast í meðan yvir eitt 10 ára skeið, visir ACFM á, at veiðan lækkar niður móti 1 mió. tons.

Ein arbeidsbólki hjá strandalondunum hevur á fundi í Bergen hin 2.-3. sept. 1999 viðgjørt tilráðingarnar frá ICES og spurningin um, hvussu nógv kann veiðast úr stovninum framyvir. Mælt verður til, at veiðan komandi árin verður minni enn núverandi heildarkvota.

Úrslitið av kanningunum hjá fiskirannsóknarskipunum í ár fyriliggur eisini og undirbyggir eisini ráðgevdina hjá ICES og staðfestir ferðingarmynstrið.

Í føroysku sendinevndini eru umboð fyri Fiskimálastýrið, uttanlandsdeildina, føroysku vinnuna og uttanríkisráðgjafið.

Til Sosialin og John Johannessen, blaðmann

Í viðmerking til at eg havi boðað frá, at eg standi ikki inni fyri samrøðugrein, ið John Johannessen hevði skrivað burtur úr telefon-samrøðu við meg, eftirlýsir hann nærri grundgevingar. Til hetta er at siga, at var talan um um einstök lýti, hevði eg avmarkað reaktiónina til at gjørt rettarandi

viðmerkingar. Men tá talan verður um at skulla skriva heila grein um, hvat ið eg ikki meini, og hvat eg veruliga meini í sambandi við tí, ið skal eittast at vera samrøða við meg, tá gerst tað meiningssleyst. Tá er fragari at royna at turka talvuna reina og so heldur skriva grein sjálvur á øðrum sinni.

Hetta er sjálvandi harmiligt støða, vit eru komin í, blaðið, blaðmaðurin og eg sjálvur. Hesum kundu vit sloppið undan, hevði blaðmaðurin sent kladdu til viðmerkingar, soleiðis sum avtalað varð. Tað átti at verið við í bandupptøknunum, blaðmaðurin nevni í síni viðmerking, so tað umberst

ikki, at tað ikki varð gjørt. Tað umberst heldur ikki, at tann, sum samrøða verður gjørt við, ikki fær at vita, at telefonsamtalan verður bandað.

Prince Edward Island,
Canada,
hin 19. oktober 1999,
Jógvan Mørkøre